

Fald for meget lang Tid, og derfor mener jeg, at vi skulle vogte os for at gaa bort fra det, som hos os allerede har vundet Aarhundreders Hævd, og som — det kan man vistnok roligt sige — har været en særlig god Ting. Gaa vi bort fra det og lægge en hel Del Sager, der hidtil have været Domssager, over under Administrationen, vil det, hvis vi tillige udvikle det parlamentariske System, saaledes at Regeringen til enhver Tid skifter med det vekslende Folketingsflertal, meget let ende med, at ogsaa Borgernes private Sager paa mange Omraader komme under Administrationens Indflydelse, og det er jo egentlig ikke det, vi stræbe efter. Vi stræbe tværtimod efter at gøre Domstolene og alt, hvad dertil henhører, saa uafhængige af Administrationen som muligt.

I Norge har man ogsaa set det! Ærede Medlemmer ville vide, at den norske og den danske Retsforfatning i Aarhundreder har været omtrent den samme, og at den paa de civile Omraader fremdeles er den samme. Der blev i 1891 i Norge nedsat en Kommission til at overveje og gøre Indstilling om en Ordning af de civilretlige Forhold. Denne Kommission har for ganske nylig gjort sin Indstilling. — Jeg skal der indskyde den Bemærkning, at Arbejdet altsaa har været i 11 Aar, og vi se derfor, at Kommissioner i Norge arbejde akkurat lige saa hurtigt som her i Landet. — Jeg har gjort et Forsøg paa at faa i Hænde denne Indstilling fra den norske Kommission, for det vilde jo dog have sin store Betydning at være kendt med den ved Sagens Behandling her. Jeg fik det Svar den 18. Oktober, at Kommissionsindstillingen endnu ikke var færdig fra Trykkeriet, men at jeg skulde faa den, saa snart den var færdig. Jeg har desværre ikke faaet den endnu, men der har i Berlingske Tidende staaet et længere Resumé, som gjorde Indtryk af at være paalideligt, og af dette Resumé fremgik det, at man i Norge har fulgt samme Vej, som Kommissionen har fulgt hos os, og som vi altsaa havde fulgt i det Lovforslag, som i Fjor blev lagt paa Tingets Bord. Hvis nu det Forslag, som i Aar er forelagt, bliver vedtaget i den Skikkelse, det nu har, og hvis man i Norge følger Kommissionsforslaget, vil man komme bort fra det, vi jo dog stræbe efter, nemlig et vist Retsfællesskab mellem de nordiske Lande, og ogsaa af den Grund mener jeg, at det, der foreslaas her, ikke er heldigt.

Jeg har endnu en Grund til ikke at være glad ved det, og det er den, at jeg tror, at Forslaget vilde have været lettere at føre igennem Rigsdagen, hvis man havde holdt sig til den gamle Ordning. Det er imidlertid kun en Følelsessag hos mig, jeg har ikke noget bestemt at støtte det paa, det vil jeg udtrykkelig bemærke.

Konklusionen af, hvad jeg har sagt, burde maaske have været, at jeg havde stillet Ændringsforslag om at føre Forslaget tilbage til den Skikkelse, det forrige Forslag havde. Det har jeg imidlertid ikke gjort. Jeg har ment at fremme Sagen bedst ved ikke at stille Ændringsforslag; jeg har ment, at jeg derved mindre spildte Tingets og Udvalgets Tid, og jeg har ment, at det vilde være tilstrækkeligt for mig at omtale Sagen her i Salen.

Jeg kommer nu til nogle af de andre Forslag til Ændringer, og jeg kan gøre den Bemærkning, at det vil tage betydelig kortere Tid at komme igennem dem. Jeg skal kun gøre nogle faa Bemærkninger til flere af dem.

Der findes i Slutningen af § 29 en Bestemmelse om, at „forinden nogen beskikkes til Højesteretsdommer, skal der gives Højesteret Lejlighed til at udtale sig om de paagældende Ansøgere.“ Der findes i Betænkningen en Udtalelse derom, og den ærede Ordfører motiverede den ogsaa med, at der som Regel ikke ansøges om Højesteretsdommerembeder, og at man derfor har ladet hele dette Punktum udgaa. Ændringsforslaget var oprindeligt stillet saaledes, at man kun vilde lade de sidste Ord „om de paagældende Ansøgere“ udgaa, og det havde jeg sluttet mig til. Jeg ved ikke, om det er rigtigt, men jeg tror, det hidtil altid har været Reglen, at Højesteret er bleven spurgt om Besættelsen af de ledige Pladser, og jeg synes, det er en god Regel at bibeholde. Imidlertid er det heller ikke noget, jeg lægger nogen særlig Vægt paa.

Derimod har jeg under Nr. 18 stillet et Ændringsforslag til § 44 om, at „i alle Tilfælde, hvor en Ret beklædes af Enkelt-dommer, uden særlig Retsskriver, skal der være et Retsvidne (jfr. § 736) til Stede og medunderskrive Protokollen“ — jeg omtalte Sagen allerede ved første Behandling, og jeg skal tillade mig at sige nogle Ord om den i Dag ogsaa. Der findes ikke i det Lovforslag, som blev forelagt i Fjor, og heller ikke i det, som blev forelagt i Aar, nogen *almindelig* Regel om, at der skal være Retsvidner til Stede i det Til-